

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV.

V sredo 21. Prosenca. 1846.

List 3.

Oče in sinek.

Starček slep ob pal'ci hodi,
Deček mlad zvestó ga vodi;
Ze se toži mu živet'
Kér mu dneva luč ne svet'.

Vé, de ima spomlad cvetje,
Sliši v logu milo petje;
Pa vse to ne veselí,
Če svetlosti ni, očí.

Noč in dan sta mu enaka,
Kalna mu je radost vsaka;
Eno je, kar še želi,
Predenj zemljo zapusti.

Tud' ga skerb le ena péče:
Se solzi in fantu réče:
»Kdo bo, ljubi sinek moj!
Ko umerjem oče tvoj?«

»Vera mi tolažno pravi:«
Dobri Oče je v visavi,
Ki červicka oskerbí,
Srote tud ne šapusti.

»Oče! men' se zdite slabi,«
Réče deček — »tukej vabi
Senca hladna počivat
In se s kruham pokrepčat.«

Na otrokove besede
V hlad se truden starc usede,
Mirno dremlje in zaspí,
Pa se več — ne sprebudí!

Sin solzice zdej preлива
In v ročice lica skriva;
Pade na merliča h tlam
In zadremlje tudi sam.

De bi nikdar več ne vstalo,
Vbogo dete je zaspalo,
Kér mu mlado serčice
Od britkosti počlo je.

Franc Kraner,
učitelj v Rogatecu na Štajarskim.

Podučenje, kakó se mora klavna živina in mesó ogledovati?

(Oglas c. k. deželnih poglavarstev).

Kér je mesó domače živine, ktera se za prodaj kolje, dostikrat človeku škodljivo, zategavoljo je skerbna gosposka ukazala, de naj se živina, predenj se pobije ali zakolje, pregleda če je zdrava ali ne. Kér pa za tak ogled povsod in vselej zvedeniga zdravnika pri rokah ni, po tem takim se mora to ogledovanje drugim možem prepustiti, in ravno za to opravilo se jim nasledno podučenje v roke podá, ktero je pa tudi slehernimu gospodarju in vsaki gospodinji vediti treba.

Mesogled, kateri je za svoj opravek pri gosposki prisego storil, mora živino, predenj se zakolje, mesó pa precej po klavšnji na tanjko ogledati, in zraven tega se tudi popolnoma prepričati, če so mesnice take, kakorsne morajo biti; gledati se pa tudi mora kakó se živina kolje in kakó se hrani.

De se ne bo mesó bolne živine prodajalo, mora skerbem mesogled vsako živinče, dokler je še živó, zvesto pregledati, pri klavšnji pa pričijoč biti, in kader se mesó razseka, ga mora zopet dobro pregledati, če je zdravo ali ne; zato mora pa tudi mesár mesogledam dan in uro oznaniti, kdaj de bo klal.

Nar boljši čas živo živino ogledati je predpoldan, predenj se ji piča ali jed poklada; in nar boljši kraj za to opravilo je pa zaperto dvoriše, kjer se živina tudi prepeljati zamore. Ko je pa živina nepokojna, se mora privezati.

Zdrava goveja živina derži vrat in glavo kviško, ravno stoji s sprednjimi nogami, zadnje pa eno poleg druge imá; gorka je po celim truplu enako, dlako ima gladko, in mehko kožo, takó de se lahko v gube dene; okó je čisto in bistro; smerček je rosen, merzel in svetel, nosnice so rudeče in vlažne, ravno taka je tudi kožica v gobcu in okoli zob; jezik je moker, sivkastorudečkast, čist, po verhu pa ojster; ušesa niso ne merzle pa tudi ne vroče,